

Væk med tavshed, tvivl og tabu om psykisk sygdom!

Dialogstarteren skal sætte fokus på afstigmatisering af psykisk sygdom

Som led i Landkampagnen EN AF OS lanceres nu Dialogstarteren, som skal hjælpe personalet på psykiatriske afdelinger med at arbejde afstigmatiserende ved at tage fat i fordomme og styrke dialogen. Redskabet skal bl.a. sætte fokus på sammenhængen mellem stigmatisering og selvstigmatisering, som kan blokere for bedring. Sundhedsminister Nick Hækkerup hilser Dialogstarteren velkommen.

Nu lanceres Dialogstarteren, som er en del af landskampagnen EN AF OS' indsats i forhold til personale i psykiatrien. Materialet består bl.a. af små film, hæfter med diskussionsoplæg til filmene og dilemmaøvelser.

Dialogstarteren skal især være med til at sætte fokus på sammenhængen mellem stigmatisering og selvstigmatisering. I en diskriminationsundersøgelse, som EN AF OS gennemførte i år blandt over 1.500 personer, der har eller har haft psykisk sygdom, svarede 30 %, at de ofte eller af og til havde oplevet negativ forskelsbehandling fra personale i psykiatrien og socialpsykiatrien. Andre undersøgelser viser, at jo mere det at være psykisk syg bliver patientens primære identitet, jo større er risikoen for selvstigmatisering. I en anden undersøgelse foretaget af EN AF OS blandt over 500 unge, der har eller har haft en psykisk sygdom, angav 70 procent, at deres behandler ikke havde talt med dem om fordomme. En af målsætningerne i EN AF OS er at imødegå den selvstigmatisering, som ofte følger i kølvandet på en psykisk sygdom, hvis ikke man får den fornødne hjælp, og her kan personalet spille en vigtig rolle.

Der er derfor et oplagt behov for, at personalet i psykiatrien er med til at italesætte, hvordan patienten kan håndtere mødet med fordomme omkring psykisk sygdom, være åben omkring sin situation og sygdom på en måde, hvor sygdommen ikke bliver den helt overskyggende identitet, samt hvordan personen kan håndtere at imødegå stigmatisering fra omgivelserne.

Materialet i Dialogstarteren skal også være med til at sætte fokus på kultur og sprog på de psykiatriske afdelinger. Erfaring viser nemlig, at det er yderst afgørende for patienters behandlingsmuligheder, hvordan fagpersoner taler om psykisk sygdom. Hverdagssproget, omgangsformen og arbejdspladskulturen har stor betydning for stigmatisering – både i forhold til patienter, pårørende, kolleger og samarbejdspartnere. Sundhedsminister Nick Hækkerup hilser Dialogstarteren velkommen:

"Sundhedsvæsenet er til for patienterne, og derfor skal sundhedspersonalet lytte til, hvad der gør en forskel for dem. Dialogen mellem personale og patienter er altså helt fundamental for arbejdet med at sikre patienten den rigtige behandling og gøre psykiske lidelser mindre tabubelagte. Derfor er det også rigtig positivt, at Landkampagnen EN AF OS sætter fokus på, at mennesker med en psykisk lidelse skal behandles ordentligt og med respekt og værdighed. Og det kan Dialogstarteren bidrage til. Ved at tale åbent om fordomme og tabuer, kan personalet hjælpe patienten til at se sig selv som et menneske, der er lige så meget værd som alle andre, og ikke bare som en omvandrende diagnose", siger sundhedsminister Nick Hækkerup.

Væk med tavshed, tvivl og tabu om psykisk sygdom!

Ingen moralisering

Parterne bag materialet understreger, at Dialogstarteren ikke er moraliserende eller bedrevidende over for personalet. Modsat er intentionen med Dialogstarteren at sætte ekstra fokus på dialogen internt blandt personale og med patienter og pårørende. Hensigten er en fælles øget refleksion over kultur og sprog på den enkelte psykiatriske afdeling. Formanden for Landskampagnen EN AF OS, Martin Lund, opfordrer personalet til at gøre brug af materialet:

"Jeg håber meget, at personalet i psykiatrien vil tage materialet til sig og se det som en kærtkommen mulighed for i fællesskab - og på tværs af faggrupper - at få udfordret holdninger til vigtige temaer som patientens og de pårørendes møde med psykiatrien, og hvad der i kontakten i hverdagen mellem personale og patient kan gøre en positiv forskel. Dialogstarteren er altså en positiv mulighed for at få drøftet afstigmatisering på en mere struktureret måde. Jeg håber, personalet vil se det som en anledning til at se på sig selv på en måde, der vil komme patienterne til gode," siger Martin Lund.

På afdelingerne kan personalet arbejde med Dialogstarteren på forskellige måder. Den rummer tre forskellige fleksible pakker, som kan justeres alt afhængig af den tid, der er til rådighed plus en ekstra pakke. Den kan bruges i de sammenhænge, der passer bedst ind i hverdagen, f.eks. til et personalemøde, afdelingsmøde, til fælles undervisning, introduktion af nye medarbejdere eller temadage. Hver dialogpakke kræver forskellige grader af forberedelse, ressourcer og tid til afvikling.

Dialogstarteren er udviklet i et samarbejde mellem EN AF OS, Region Hovedstadens Psykiatri og Psykiatridonden.

Kontaktinfo:

- Johanne Bratbo, projektleder for Landskampagnen EN AF OS, tlf. 35 47 57 47 og mobil 40 89 27 29 eller mail: jb@en-af-os.dk
- Anja Kare Vedelsby, projektkoordinator i Landskampagnen EN AF OS, tlf. 35 47 57 47 og mobil 24 83 66 33 eller mail: akv@en-af-os.dk

Kilder:

Oplevet diskrimination og stigmatisering blandt mennesker med psykisk sygdom, KORA 2013: http://www.en-af-os.dk/Historier%20og%20viden/~/_media/Files/en-af-os%20media/Documents/Rapport_oplevet_diskrimination_FINAL.ashx

Om unges psykiske sygdomme samt forhold til og erfaring med behandling, EN AF OS 2013: http://www.en-af-os.dk/sitecore/shell/Controls/Rich%20Text%20Editor/~/_media/Files/Undersoegelsesresultater/EN%20AF%20OS%20%20Unge%20psykisk%20sygdom%20og%20behandling.ashx